

גיליון
29

דצמבר 2017
כסלו ה'תשע"ח

מוֹטְטִיב
על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

חֵק וְצֵדִקָּה

איטי
ורדה אליעזר
עדנה אפק
אלון אשתר
שרון דואק
מיכאל מירושניק
תרצה פוסקלינסקי-שחורי
אלה פורגס
דן רומנובסקי
צביקה שחם

גיליון 29 מתחיל...

רוב האנשים יסכימו שחוקים הם בסיס לחיים, הן החברתיים הן הפיזיקליים. אך יש גם שיגידו שחוקים הם בעצם מגבלות, הכרח או פשרה שלעולם לא תהיה מושלמת.

לגיליון זה ביקשנו יצירות שעוסקות בקביעת חוקים או בשבירתם – חוקי טבע, חוקים חברתיים או חוקי משחק.

תוכלו לקרוא כאן על החיים בצל החוק, על החוק שנולד מתוך השאיפה לחיים ועל המתח והפער הבלתי נמנעים שנוצרים בין פשרת החוק לבין תחושת הצדק.

קריאה מהנה,
אלירן דיין, יאיר בן-חור, רובי גורדון

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש. כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות. העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתמלוגים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון, ולא יהיו ליצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי-פרסום יצירתו בירחון.

ליאורה דיין ז"ל הייתה אוהבת אדם. אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה הכתובה ולקריאת ספרות ושירה, ואותם קראה עד סוף ימיה.

ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה ונושא את שמה.

צדק

שחף מעל צוק דָּאָה
צִפְרִים מְנַקְדוֹת וּמְנַמְרוֹת
תּוֹלְעִים אָסְפוּ.

צֶדֶק עָלָה מִן הַיָּם.

נְשׂוּאֵי גְלִים רְדָפוּ גּוֹלְשִׁים
חֲמוּקֵי גֵוֹ הִתְנַפְּצוּ אֶל הַסְּלָעִים.
גְּרִיזֵי – קֶצֶף גְּלִים – נוֹרוּ לַחֹף
מִחֲזָרִים בְּתַתּוֹרַת הַיָּם.

לִשְׁחָף לֹא אִכְפַּת
גַּם לֹא לְצִפְרִים
אֶפְשָׁר שֶׁכֵּן לַתּוֹלְעִים.

מִמּוֹל צְלָמוֹ בְּנִידִים.
מְצַלְמִים וְכֶךְ שָׂרִים:
בְּאֵנוּ צֶדֶק לְגֵרֵשׁ
בְּיַדֵּינוּ אֵשׁ וְאֵשׁ.

וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְהוֹ וְבָהוּ
וְתֵהוּם עַל תֵּהוּם.
וְתֵהוּם.

כִּי אֵד עָלָה צֶדֶק מִן הַיָּם.

עֲכָשׁוּ הוּא רַק כּוֹכֵב.

עולמות

דב המְעָרוֹת יִשָּׁן אֶת שְׁנַת הַחֹרֶף.
 דב המְעָרוֹת שָׁבַע מִמְלַחְמוֹת,
 מִנְסִיוֹנוֹת לְהַשִּׁיג אֵיזוֹשֶׁהוּ טָרֶף
 אֲשֶׁר יִפְיֵג אֶת תְּחוּשַׁת הַרְעָב מִקְרָבוֹ.

דב המְעָרוֹת יִשָּׁן אֶת שְׁנַת הַחֹרֶף
 לְקִרְאָת אָבִיב חֹדֶשׁ, וְבוֹ יִנָּסֶה לְמַמַּשׁ
 חֲלוּמוֹת שֶׁנִּצְבְּרוּ בְּחֹדֶשִׁי תְּרֻדָּה
 בְּתוֹכָי מְעָרָה.

וּבֵינן הָאֲנָשִׁים הַמְהַלְכִים עַל בְּטוֹן אָפֹר
 יֵשׁ שְׁלֹא עוֹצְמִים עֵינֵינִים.
 בְּכָל עוֹנוֹת הַשָּׁנָה
 תָּרִים אַחַר טָרֶף קַל לְהַשְׁגָּה.

דב המְעָרוֹת יִשָּׁן אֶת שְׁנַת הַחֹרֶף,
 וְהַחִי בְּעוֹלָם הָאֲבָנִים,
 בְּעוֹלָם הַמְרַצְפוֹת הַמְסַתְּתוֹת בְּאָדָם,
 מְצוּי בְּכֹאוֹס שֶׁל כָּלָלִים

מִמְשִׁיךְ וְרוֹדֶף,
 מִמְשִׁיךְ וְטוֹרֶף,
 וּמִכְחִיד אֶת עֲצָמוֹ
 בְּעֲצָמוֹ.

בין העצים ובין הפרחים, בין הקירות ובין החומות הגבוהות יש צחוק.
 צחוק של שמחה, צחוק של הנאה, צחוק של ילד.
 אני הולך בעקבות הצחוק, בין השיחים הקוצניים לגבול של בין האפשרי ללא אפשרי,
 לגבול של בין הקיים אל הלא קיים, לגבול של בין החוק לבין הצדק.
 גבול כה דק שכמעט אי אפשר לזהות, גבול כה דק שדרכו אתה שומע את הצחוק,
 הצחוק של הילד שלעולם לא תזכה שוב לשמוע, צחוק של ילד שגדל להיות אזרח של
 חוק, והצדק... נשאר פה,
 מחוץ לגבולות ידיו.

אחר כך

אחר כך תהיה שוב משיח
 אהיה שוב יונה
 נהיה יחד משכוכית מצלצלת בשדות הגופים
 מה שהיא יודעת זה הכי נכון
 נרחף בין ירושלים של מעלה של מטה
 בטלטול הזה הדרך ישרה כחץ
 משפדים כפזבי וזמרי
 (כן, אני יודעת
 למרות ולמרות)
 על האקסיס מונדי
 בדיוק מעל אבן השתיה.

אדיקטום פרפרטואום

איש באמונתו יומת
 ואיש בחטאו יחיה.
 כך גזר הזאב שגר עם כבש
 מפחד מכדי לזעק.
 כל הישר – בעיניו יתעקם.
 כל האוחז בקרנות הגמל – נצל.
 כל האוחז בקרנות האמת – נרדף.
 כל המלבין פני חברו ברבים – כאלו לא קרה דבר.
 למלשינים ולמינים תהי תעסוקה.
 אין החכם פותח את הפה.
 איש-איש ידו על פיו מפחד עלילות.
 ובא השוחט ושחט יתום ואלמנה ואביון
 ויצא נקי
 כי קנה אבא את השופט בתרי זוזי.
 חרות, שויון, אחוה –
 גם לי גם לך לא יהיה.

ה"תראו" שלי הוא לא כמו ה"תראו" שלו,
 ל"תראו" שלי יש רגלים, הוא פוקד כל חצר
 מחצרות עשביה סבוכה ועד גזומות ההדר
 אין סוגיה שממנה ממדר,
 אינו חושש
 בעוד ה"תראו" שלו מטפס מדי פעם על עץ
 מתרועע, מתלוצץ
 יש לו תריסר ידים להשלים מנין
 על הפיות שסתם, והוא מוכן
 לסתם עוד כמה שידרש
 הוא מוחץ, מאלחש,
 אין בו צדק, שמן אש
 אבל ה"תראו" שלי בסוף ישרד
 הרי זה לא סוד
 של"תראו" שלי יש התמדה
 והוא מבסס הלוגי, המדע
 אז אם אי פעם ה"תראו" ההוא יגיע לגדר
 ה"תראו" שלי לא יותר
 עד שיודה שהוא בעצם סומא,
 וכל חזהו הנפוח תלוי על בלימה
 הקממ, בלון אתה מה
 בום.

החרב של דומוקלס

באי אחד די מרחק
 סיציליה זה שמו
 עמדה העיר שנמחקה
 לפני מאות רבות.
 העיר מפרת היתה
 בכל העולם הרחב
 וסירקוזה היתה זה שמה
 בזמן עתיק, נדח.
 בעיר הזאת שלט רודן,
 שלט ביד ברזל,
 אבל בכל זאת לא לבד
 היה אצלו חבר.
 דומוקלס, כך נקרא החבר
 תמיד אהב לשאל:
 "נראה לי, דיוניסוס,
 אתה סוחר עליך על.
 הרי אתה עשיר מאוד,
 אין גבול לשלטונך.
 אתה יכול לעשות
 הכל כרצונך.
 אתה לובש בגדים יפים
 אוכל מעדנים
 ובחורות עומדות בתור
 יפות מכל העיר.
 אבל אתה עצוב תמיד,
 רגזן ומצב רוח
 אני מוכן להתחלף
 אתך בכל מצב."
 אז דיוניסוס בלי לחשב
 אמר: "אין בעיה,
 אתה, חבר, עכשו רודן
 היום עד השקיעה."

צחק מאשר דומוקלס
 לבש את הבגדים
 והתישב בכס מלכות
 שמח כמו סטיר.
 אבל, שתה בהנאה,
 עם בחורות רקד
 ואז למעלה הסתפל,
 כלו פתאם רעד.

כי שם על חוט דק מאד
 ישר מעל ראשו
 נתלתה לה חרב ענקית
 שתקבל את שמו.
 "מה זה?" גמגם הבחור המסכן
 בלי להסיר מבט.

"זה הפחד שאני מרגיש
 תמיד מכל אחד."
 דיוניסוס כך אמר
 וגם הרחיב במקצת:
 "כי כך אני שולט בעיר
 ידע כל אחד,
 אני אכזר, אין רחמים
 בלבי בכלל
 ושלטוני עומד על דם
 ופחד האכזר."

"אז יש לי אויבים רבים
 בעיר ומחוצה.
 והם רוצים לראות אותי
 מזמן בתור גופה."

"אז כדי לשמר חיים
 חייב להתרכז
 ואין לי פנאי להנאות
 ואין שמחה בלב."

"מזמן היין לא מתוק
 הבגדים כבר לא יפים
 מחשבותי היחידה היא
 כיצד לשמר על החיים."

משפטי צדק

לא קשה לנוע במרחב תחום
של ספר המשפטים.
החק אינו יוצא מגדרו, ובפורעיו יעשה הצדק.
בתוך הצנוק החנוק נעות המלים מהכא להתם
נצמדות ומתפרדות ואינן מחליפות צורה.
כסותן מכסתן מרגע לדתן.
תינוקות שנשבו.
לא קל לנוע במרחב חתום
של ספר המשפטים.
לתבע מלים בדם של אמת, לא לחשש מן הצדק.
לשלחן אל חלל אין סופי לנוע ולברא עצמן מחדש,
עירמות כביום הולדן.
תינוקות שנצלו.
מנפנפות בדיוקן עצמי
שלא ידע חק.

חוקי המתמטיקה הפשוטים

בין שתי נקודות
עובר רק קו ישר אחד
אם הנקודות הן אני ואתה
הוכחנו
שיש יותר מאלף קווים שעוברים
אנחנו סותרים
את כל החקים
אפלו את חקי המתמטיקה הפשוטים.

אבל מה קורה
אם אנחנו קווים מקבילים?

הילד הנכלם

בבקר לא עבת קם הילד הנכלם
 אל פתחו של יום חדש
 והשיל מעליו כמו נשל הנחש
 בלא מורא ובלא חשש
 את אפיו השקט המנמס
 שאליו הרגל ואותו רכש,
 גמר אמר בדעתו והיה נחוש
 להצדיק את השנוי ללא הסוס
 ירד מיד אל המגרש
 פרק כל על, המרה כל פה
 בקנדיסות נהג ולא דבר יפה,
 בעט בעז בכל אבן
 שהתגלגלה ברחוב
 דבר בעזות מצח
 אל כל קיר שבו צמחי אזור,
 לא ותר על חפש המחשבה
 הרחרר בלא קול ובלא בושה
 תלש עלי כותרת מפרחים
 בגן הצבורי
 וגם מבט היה לו אכזרי,
 כה שונה ומוזר היה הילד הנכלם
 ששוב בבקר, עת התעורר וקם
 לא הכיר הוא את עצמו
 והבין כי להד"ם
 את כל זה הוא רק חלם.

מייסד: אלירן דיין
עורך אחראי: יאיר בן־חור
עיצוב גרפי: רובי גורדון

<http://motiv-magazine.co.il>

<http://facebook.com/motiv.magazine>

<http://bit.ly/motiv-youtube>

<http://instagram.com/motiv.magazine>

